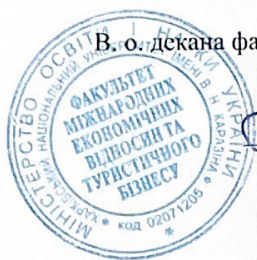

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«__» _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ВІРТУАЛЬНА ДИПЛОМАТІЯ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
Вид дисципліни	За вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

Розробники програми:

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Віталій СОЛОВИХ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року, № 21

В.о. завідувача кафедри _____ Ірина ПЕПЕСИПКІНА
(підпис)

Програму погоджено з гарантами освітніх програм

Гарант освітньої програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» першого (бакалаврського) рівня

_____ Дмитро МИКОЛЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Віртуальна дипломатія**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «**Міжнародна інформація та міжнародна комунікація**» підготовки **бакалавра** за спеціальністю **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів комплексного розуміння концептуальних основ та практичних аспектів застосування цифрових технологій у сучасній дипломатичній діяльності. Курс спрямований на вивчення інструментів віртуальної дипломатії, таких як соціальні мережі, відеоконференції, штучний інтелект, а також їх вплив на міжнародні відносини, глобальну комунікацію, кібербезпеку та публічну дипломатію.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є формування:

загальних компетентностей:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальних (фахових) компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місця в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК17. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати міжнародні комунікації між ними.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Основна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
6-й	-й
Лекції	
26 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
68 год	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення даного курсу здобувач повинен

PH03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

PH05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

PH17. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

PH25. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність та еволюція віртуальної дипломатії

Визначення та концептуальні основи віртуальної дипломатії. Історичні передумови та етапи розвитку дипломатії: від традиційної до цифрової ери. Відмінності між традиційною та віртуальною дипломатією: інституційні та процедурні аспекти. Роль віртуальної дипломатії у глобалізації міжнародних відносин та публічній дипломатії. Перспективи розвитку віртуальної дипломатії: виклики та можливості цифрової ери.

Тема 2. Цифрові технології як інструменти сучасної дипломатії: можливості та виклики

Основні цифрові інструменти у дипломатії: огляд та класифікація. Цифрова дипломатія та трансформація комунікацій у міжнародних відносинах. Можливості цифрових технологій для публічної дипломатії та міжнародного іміджу держави. Віртуальні переговори та дипломатія у реальному часі: нові підходи до дипломатичних процесів. Кібербезпека в дипломатії: ризики та виклики цифрової взаємодії. Етичні аспекти використання цифрових технологій у дипломатії.

Тема 3. Віртуальна дипломатія у глобальній комунікації: вплив на міжнародні відносини та міждержавні процеси

Концепція віртуальної дипломатії в контексті глобальної комунікації. Інформаційні технології як рушійна сила трансформації дипломатії у глобальному середовищі. Цифрова дипломатія та її вплив на формування міжнародного порядку денного. Віртуальні дипломатичні платформи як канали міждержавної комунікації та співпраці. Інформаційні війни та кіберконфлікти у віртуальній дипломатії. Майбутнє віртуальної дипломатії: виклики та перспективи для міжнародних відносин.

Тема 4. Кібербезпека та етика віртуальної дипломатії: виклики захисту інформації та відповідальності держав

Основні загрози кібербезпеки в контексті віртуальної дипломатії. Правові та етичні норми у сфері кібербезпеки дипломатичних відносин. Захист конфіденційної інформації у віртуальних дипломатичних комунікаціях. Міжнародна співпраця в галузі кібербезпеки та її значення для віртуальної дипломатії. Етичні аспекти використання цифрових технологій у дипломатії. Відповідальність держав за кіберзлочини в дипломатичному середовищі: міжнародні приклади.

Тема 5. Публічна дипломатія у цифрову епоху: можливості для впливу на міжнародний імідж держави

Сутність публічної дипломатії та її еволюція в контексті цифрових технологій. Цифрові платформи як інструменти публічної дипломатії.

Стратегічні комунікації в цифровому середовищі: ефективне просування національних наративів. Виклики та загрози для державного іміджу в цифрову епоху. Інструменти вимірювання ефективності публічної дипломатії в цифровому просторі. Успішні кейси використання цифрової публічної дипломатії у формуванні позитивного іміджу держав.

Тема 6. Віртуальні переговори та медіація: специфіка проведення та вирішення конфліктів у цифровому просторі

Концептуальні основи віртуальних переговорів та медіації. Технологічні платформи та інструменти для проведення віртуальних переговорів. Переваги та обмеження віртуальних переговорів порівняно з традиційними формами. Психологічні аспекти та особливості міжособистісної комунікації в цифровому форматі. Кібербезпека та конфіденційність у віртуальних переговорах. Кращі практики та реальні кейси віртуальних переговорів та медіації у міжнародних конфліктах.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
л		п/с	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сутність та еволюція віртуальної дипломатії	20	4	4			12
Тема 2. Цифрові технології як інструменти сучасної дипломатії: можливості та виклики	20	4	4			12
Тема 3. Віртуальна дипломатія у глобальній комунікації: вплив на міжнародні відносини та міждержавні процеси	19	4	4			11
Тема 4. Кібербезпека та етика віртуальної дипломатії: виклики захисту інформації та відповідальності держав	19	4	4			11
Тема 5. Публічна дипломатія у цифрову епоху: можливості для впливу на міжнародний імідж держави	21	5	5			11
Тема 6. Віртуальні переговори та медіація: специфіка проведення та	21	5	5			11

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
вирішення конфліктів у цифровому просторі						
Разом	120	26	26			68

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та еволюція віртуальної дипломатії	4
2	Тема 2. Цифрові технології як інструменти сучасної дипломатії: можливості та виклики	4
3	Тема 3. Віртуальна дипломатія у глобальній комунікації: вплив на міжнародні відносини та міждержавні процеси	4
4	Тема 4. Кібербезпека та етика віртуальної дипломатії: виклики захисту інформації та відповідальності держав	4
5	Тема 5. Публічна дипломатія у цифрову епоху: можливості для впливу на міжнародний імідж держави	5
6	Тема 6. Віртуальні переговори та медіація: специфіка проведення та вирішення конфліктів у цифровому просторі	5
	Разом	26

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТА

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та еволюція віртуальної дипломатії Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	12
2	Тема 2. Цифрові технології як інструменти сучасної дипломатії: можливості та виклики Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	12
3	Тема 3. Віртуальна дипломатія у глобальній комунікації: вплив на міжнародні відносини та міждержавні процеси	12

	Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	
4	Тема 4. Кібербезпека та етика віртуальної дипломатії: виклики захисту інформації та відповідальності держав Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	11
5	Тема 5. Публічна дипломатія у цифрову епоху: можливості для впливу на міжнародний імідж держави Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	11
6	Тема 6. Віртуальні переговори та медіація: специфіка проведення та вирішення конфліктів у цифровому просторі Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	11
	Разом	68

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання, відповідно до навчального плану, не передбачене.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП представлено у табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН03.	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами,	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз,	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях,

	співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
PH05.	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
PH06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
PH17.	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво-	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота

	та багатосторонніх міжнародних проектів.		
PH25.	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо, а також підготовки курсової роботи у вигляді проекту. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні іспиту і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час засвоєння дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення дисципліни, підготовки та захисту курсової роботи. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст залікового білету складає два запитання. Оцінювання відповідей на них складає по 20 балів відповідно.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 6 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

			Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Залікова робота	Сума
						Разом				
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6			60	40	100
10	10	10	10	10	10					

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	7-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-2

Максимальна сума балів за залік складає 40 балів

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і відповідних питань і може аргументовано її доводити термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.

18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирьохрівневою шкалою оцінювання
90 – 100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
1-49	не задовільно

10. Рекомендована література

1. Деструктивні елементи цифрового контенту й інформаційних послуг у ракурсі впровадження і-демократії. Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія Політичні науки. Вінниця. 2017. №2. С.72- 75.

2. Застосування інформаційно- комунікаційних технологій у підготовці кадрів для інформаційно-аналітичної та політичної сфер Інформаційні технології і засоби навчання. 2018. № 65(3). с. 291-303.

3. Пропаганда й маніпуляції в інформаційній сфері Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. № 1 (374). С.59-64.

4. International and National Security: Politics, Information, Ecology, Economy: collective monograph/ed. by A. Mytko. Lutsk: МРВР “Hordon”, 2018. 320 p.

5. Медіатехнології під час моделювання образу «іншого» в ідеології «руського міра». Науковий вісник Східноєвропейського національного

університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 2 (406). С.105-114.

6. Info-analytic support for ukrainian-polish cross-border cooperation: a case study of euro- regions.Codrul Cosminului. Issue 2, (Vol. 26). 2020, Pages: 431-454.

7. Інформаційна демократія: реалії та виклики часу: Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 400 с.

8. Background: e-Diplomacy // Dyploweb-portal URL: <http://www.diplomacy.edu/e-diplomacy/background%20info>

9. Twiplomacy. AnalyticsandStatistics. portal URL: <http://twiplomacy.com/>

Допоміжна література

1. Bryant N. E-diplomacy: Foreign policy in 140 characters [Електроннийресурс] / Nick Bryant // BBC News. – 2012. – Режимдоступудоресурсу: <http://www.bbc.com/news/magazine-18856295>.

2. Alec Ross on defining digital diplomacy [Електроннийресурс] // KhanAcademy Courses – Режимдоступудоресурсу: <https://www.khanacademy.org/partner-content/aspeninstitute/american-diplomatic-toolbox/alec-ross/v/ross-defining-digital-diplomacy>.

3. Інструменти Web 2.0 в управлінні та просуванні проекту: практичний досвід флешмобу "Обійми Україну" // Ресурсний центр Гурт. – 2011. URL: <http://gurt.org.ua/blogs/Яна%20Вертеба/902/>.

4. Руднева В. Публічна дипломатія: теоретичні основи застосування нової інформаційно-комунікаційної технології в державному управлінні / В. Руднева // Вісник Національної академії державного управління URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2012-1-18.pdf>

5. Українська призма: зовнішня політика 2015 / Г.Максак, Г. Шелест, Н. Коваль, М. Коваль. – Київ: Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні, 2016. – 166 с.

6. Электронная дипломатия. Начало Аналитический доклад. // Институт Современного развития. – 2013. – С. 26–30.

7. ArandarskaJ. ElektronicznaDyplomacja - nowenarzedziakomunikowaniawdyplomacji / JustynaArandarska. – 2012. – 19 с.

8. Asquer A. What is Corporate Diplomacy? And, Why does it Matter? / Alberto Asquer. // St. Thomas University. – 2012. – Vol.4. – С. 53–63, (Journal of Multidisciplinary Research).

9. Babst S. NATO's New Public Diplomacy: The Art of Engaging and Influencing / Stefanie Babst. // NATO. – 2009. – P. 11.

10. Bjola C. Digital Diplomacy: Theory and Practice / C. Bjola, M. Holmes., 2015. – 252 с. – (Routledge New Diplomacy Studies).

11. Bjola K. Getting digital diplomacy right: what quantum theory can teach us about measuring impact / Korneliu Bjola. // Journal Global Affairs. – 2016. – Vol.2., Issue 3. – P. 345–353. (Taylor&Francis)
12. Comor E. America’s ‘Engagement’ Delusion Critiquing a Public Diplomacy Consensus / E. Comor, H. Bean., 2012. – С. 203-220 – (International Communication Gazette).
13. Deruda A. The Digital Diplomacy Handbook: How to use social media to engage with global audiences / Antonio Deruda., 2014. – 164 с.
14. Dizard Jr. W. Digital Diplomacy: U.S. Foreign Policy in the Information Age / Wilson Dizard Jr.. – Washington D.C.: CSIS, 2001. – 232 с. – (Praeger Publishers).
15. Ferber P. Cyberdemocracy and Online Politics: A New Model of Interactivity / P. Ferber, F. Foltz, R. Pugliese. // Rochester Institute of Technology, Bulletin Science, Technology & Society. – 2007. – P. 391–400.
16. Fletcher T. From E-mail to E-nvoys / Tom Fletcher. // Naked Diplomacy: Power and statecraft in the digital age, – 2016. – P. 1–6.

11. Інформаційні джерела

1. #climatechange. URL: <https://tweetreach.com/reports/19163087>.
2. 21st Century Statecraft.The “Internet moment” in foreign policy // U.S. Department of State URL: <http://www.state.gov/statecraft/overview/index.htm>.
3. 21st Century Statecraft.The “Internet moment” in foreign policy // U.S. Department of State URL: <http://www.state.gov/statecraft/overview/index.htm>.
4. About: Diplopedia // U.S. Department of State. – 2015. URL: <http://www.state.gov/m/irm/ediplomacy/115847.htm>.
5. AlecRossondefiningdigitaldiplomacy // KhanAcademyCourses URL: <https://www.khanacademy.org/partner-content/aspeninstitute/american-diplomatic-toolbox/alec-ross/v/ross-defining-digital-diplomacy>.
6. Babst S. The Challenge of Making NATO’s Voice Heard / Stefanie Babst // NATO. – 2012. URL: <http://www.atamacedonia.org.mk/en/media-centre-/news/237-2012-05-15-09-30-48>.
7. Background: e-Diplomacy // Dyploweb-portal URL: <http://www.diplomacy.edu/e-diplomacy/background%20info>.
8. Background: e-Diplomacy // Dyploweb-portal URL: <http://www.diplomacy.edu/e-diplomacy/background%20info>.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання згідно з затвердженим розкладом занять на платформі Zoom проводяться лекційні заняття.

Семінарські/практичні та консультації, контроль самостійної роботи проводиться на платформах Zoom/Moodle. Складання підсумкового семестрового контролю відбувається дистанційно на платформі Moodle.